

ด่วนที่สุด

ที่ พน ๐๖๐๖/๔๙๔๘

กระทรวงพาณิชย์

๑๖๓ ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อร่างเอกสารผลลัพธ์ด้านเศรษฐกิจเพื่อให้ไทยได้ให้การรับรอง และ/หรือให้ความเห็นชอบในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๕๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง การประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๒๔ และการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๔๔ และ ๔๕ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทย (Joint Declaration on Economic Cooperation between the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) and the Member States of the European Free Trade Association (EFTA)) พร้อมสรุปคำเปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ
๒. ร่างแถลงการณ์ร่วมในการสรุปผลการเจรจาต้นความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - จีนอย่างมีนัยสำคัญ (Joint Statement on the Substantial Conclusion of the ASEAN - China Free Trade Area (ACFTA) Upgrade Negotiations) พร้อมสรุปคำเปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ร่างถ้อยแถลงผู้นำอาเซียนบางสามว่าด้วยการเสริมสร้างความแข็งแกร่งในการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค (ASEAN Plus Three Leaders' Statement on Strengthening the Connectivity of Regional Supply Chains) พร้อมสรุปคำเปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ
๔. ร่างปฏิญญาผู้นำอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานระหว่างกัน (ASEAN Leaders' Declaration on Enhancing Supply Chain Connectivity) พร้อมสรุปคำเปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ
๕. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๒๕๗ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๗
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๒๐๔/๖๕๑ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบต่อร่างเอกสารผลลัพธ์ด้านเศรษฐกิจเพื่อให้ไทยได้ให้การรับรอง และ/หรือให้ความเห็นชอบในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๕๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง การประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๒๔ และการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๔๔ และ ๔๕ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔ (๗) ว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

ร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ที่จะมีการรับรอง และ/หรือให้ความเห็นชอบในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๕๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง การประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๒๔ และการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๔๔ และ ๔๕ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยในเชิงนโยบายและอาจเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

ของหลายหน่วยงาน จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามนัยมาตรา ๔(๗) ของพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการตุลาการ ๒๕๔๘ ทั้งนี้ เอกสารดังกล่าวไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๓๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนจะมีการรับรอง และ/หรือให้ความเห็นชอบร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๕๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๒ กันยายน ๒๕๖๗ เพื่อเตรียมเสนอต่อคณะกรรมการเศรษฐกิจอาเซียน และผู้นำอาเซียน พิจารณาให้การรับรอง และ/หรือ ให้ความเห็นชอบต่อไป จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ที่จะมีการรับรอง และ/หรือให้ความเห็นชอบในการประชุมดังกล่าว ในโอกาสแรกสุดภายใต้วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๗ เพื่อให้ไทยจะสามารถให้การรับรอง และ/หรือให้ความเห็นชอบร่างเอกสารดังกล่าวร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียน คู่เจรจา และภาคีภายนอกของอาเซียนได้ ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้ขอให้กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นในเรื่องนี้ด้วยแล้ว

๓. สาระสำคัญ และข้อเท็จจริง

๓.๑ สารานุรัฐประชาอิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ในฐานะประธานอาเซียน ปี ๒๕๖๗ มีกำหนดจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีเศรษฐกิจ รองนายกรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจ และผู้นำอาเซียน ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว ดังนี้

๓.๑.๑ การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๕๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๒ กันยายน ๒๕๖๗

๓.๑.๒ การประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๒๔ ระหว่างวันที่ ๖ - ๗ ตุลาคม ๒๕๖๗

๓.๑.๓ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๔๕ และ ๔๖ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

๓.๒ ในช่วงการประชุมตามข้อ ๓.๑ จะมีการรับรอง และ/หรือให้ความเห็นชอบเอกสารผลลัพธ์ฯ ในระดับรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน รองนายกรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจอาเซียน และผู้นำอาเซียน จำนวน ๔ ฉบับ โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๒.๑ ร่างแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสมาคมประชาธิแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทยกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (Joint Declaration on Economic Cooperation between the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) and the Member States of the European Free Trade Association (EFTA)) : เป็นเอกสารแสดงเจตนาமณฑลของอาเซียนและประเทศสมาชิกเอฟتا ที่จะยกระดับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนระหว่างกันให้เป็นไปอย่างยั่งยืนและครอบคลุม โดยการเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนครอบคลุมประเด็น เช่น การค้าสินค้าและการนำวิถีความสะดวกทางการค้า การค้าบริการ การลงทุน พานิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และทรัพย์สินทางปัญญา และการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจครอบคลุมประเด็น เช่น การแข่งขัน การจัดซื้อ จัดจ้างโดยรัฐ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเกิดใหม่ การพัฒนาอย่างยั่งยืน และการคุ้มครองผู้บริโภค นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายจะสนับสนุนการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs)

๓.๒.๒ ร่างแถลงการณ์ร่วมในการสรุปผลการเจรจาการตกลงการค้าเสรีอาเซียน - จีน อย่างมีนัยสำคัญ (Joint Statement on the Substantial Conclusion of the ASEAN-China Free Trade Area (ACFTA) Upgrade Negotiations) : เป็นแถลงการณ์ของผู้นำอาเซียนและจีนประกาศร่วมกันว่า อาเซียนกับจีนสามารถสรุปผลการเจรจาการตกลงการค้าเสรีอาเซียน - จีน อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งจะทำให้ความตกลงฯ มีความทันสมัย ช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างสมาชิก และนำไปสู่การขยายการค้าและการลงทุนในภูมิภาค รวมทั้งยังรักษาความแข็งแกร่งของห่วงโซ่อุปทาน และทำให้อาเซียนกับจีน

สามารถปรับตัวเพื่อรองรับกับความท้าทายที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งนี้ แสดงการณ์ดังกล่าวเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญด้านเศรษฐกิจของอาเซียน (Priority Economic Deliverables: PEDs) ภายใต้วาระการเป็นประธานอาเซียนของ สปป.ลาว ปี ๒๕๖๗

๓.๓ ร่างถ้อยแถลงผู้นำอาเซียนบวกสามว่าด้วยการเสริมสร้างความแข็งแกร่งในการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค (ASEAN Plus Three Leaders' Statement on Strengthening the Connectivity of Regional Supply Chains) : เป็นเอกสารแสดงเจตนาการณ์ร่วมกันของผู้นำอาเซียนบวกสามที่จะเสริมสร้างห่วงโซ่อุปทานระดับภูมิภาคให้เกิดความยืดหยุ่น ยั่งยืน และปลอดภัย รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพของการเคลื่อนย้ายสินค้า การเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานและการค้าบริการอย่างเสรี และส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจและการบูรณาการในระดับภูมิภาคผ่านความร่วมมือ รวมถึงการขับเคลื่อนประเด็นใหม่ ๆ อาทิ การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล เศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจภาคตะลante และเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๓.๔ ร่างปฏิญญาผู้นำอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานระหว่างกัน (ASEAN Leaders' Declaration on Enhancing Supply Chain Connectivity) : เป็นเอกสารแสดงเจตนาการณ์ของผู้นำเพื่อ (๑) ยกระดับนวัตกรรม ความสามารถในการแข่งขัน และความยืดหยุ่นของห่วงโซ่อุปทานในภูมิภาค (๒) เร่งการเจรจาและการปรับปรุงข้อตกลงการค้าเสรีภายในและภายนอกของอาเซียน (๓) เสริมสร้างการเชื่อมโยงจากผู้ผลิตถึงผู้บริโภค (๔) ส่งเสริมการนำองค์ประกอบด้านความยั่งยืนและเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในห่วงโซ่อุปทานระดับภูมิภาค เพื่อเร่งการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนในอาเซียน (๕) ขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้และการผสมผสานเทคโนโลยีขั้นสูง (๖) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ (๗) เพิ่มขีดความสามารถของ MSMEs ในภูมิภาค ทั้งนี้ เอกสารดังกล่าวเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญด้านเศรษฐกิจของอาเซียน ปี ๒๕๖๗

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๔ (QR Code)

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

ร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ทั้ง ๔ ฉบับ ตามข้อ ๓.๒ เป็นการแสดงเจตนาการณ์ร่วมกันของประเทศไทย สมาชิกอาเซียน คู่เจรจา และภาคีภายนอกของอาเซียน ในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน และต่อยอดการดำเนินงานความร่วมมือภายใต้กรอบความตกลงด้านการค้าระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจา และภาคีภายนอกของอาเซียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับประเทศไทยในการส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจต่าง ๆ เพื่อขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนของไทย และเสริมสร้างขีดความสามารถใหม่ ๆ อาทิ การเสริมสร้างการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานระหว่างกัน การยกระดับความตกลง FTA ให้มีความทันสมัยและรองรับรูปแบบการค้าใหม่เพื่อนำไปสู่การขยายการค้าและการลงทุนในภูมิภาค การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล และการเปลี่ยนผ่านสีเขียว ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โดยมุ่งเน้นให้เกิดพัฒนาระบบทั้งกฎหมายเพิ่มเติมต่อประเทศไทยแต่อย่างใด

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสนับสนุนรายได้ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการจัดทำเอกสารผลลัพธ์ฯ ทั้ง ๔ ฉบับ ตามข้อ ๓.๒ กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ในฐานะหน่วยงานประสานงานประจำมเศรษฐกิจอาเซียน ได้มีการประสาน ประชุม และสอบถามความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาตลอด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๖.๑ ประเด็นสารัตถะและถ้อยคำ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีข้อดั้งเดิมต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ทั้ง ๔ ฉบับ ตามข้อ ๓.๒ และเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระบეียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของประเทศไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๖.๒.๓ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่าร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ตามข้อ ๓.๒.๑ – ๓.๒.๔ มิได้มีการใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๖.๒.๔ กระทรวงการต่างประเทศ เห็นว่าร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ตามข้อ ๓.๒.๒ – ๓.๒.๔ ไม่มีรูปแบบหรือถ้อยคำใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศและไม่มีการลงนามเพื่อรับรองร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ดังกล่าว ดังนั้น ร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และเอกสารผลลัพธ์ฯ ตามข้อ ๓.๒.๓ เป็นการจัดทำระหว่างอาชีวะในฐานะองค์กรระหว่างประเทศกับรัฐสมาชิก EFTA ไม่ใช่กรณีที่ไทยทำสนธิสัญญา จึงไม่มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ อย่างไรก็ดี เนื่องจากร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ทั้ง ๔ ฉบับ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ดังนั้น กระทรวงพาณิชย์จึงควรพิจารณาเสนอร่างเอกสารฯ ก่อนคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๖๘ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

**๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี**

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อให้ไทยสามารถให้การรับรอง และ/หรือให้ความเห็นชอบร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ตามข้อ ๓.๒ ร่วมกับประเทศสมาชิกอาชีวะ คู่เจรจา และภาคีภายนอกของอาชีวะ ในช่วงการประชุมตามข้อ ๓.๑ กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ จำนวน ๔ ฉบับ ตามข้อ ๓.๒ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำในร่างเอกสารดังกล่าว ที่มิใช่สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้น ๆ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก ก่อนพิจารณาอนุมัติ

๘.๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ร่วมรับรองร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ข้อ ๓.๒.๑ ในฐานะรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาชีวะ

๘.๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ให้ความเห็นชอบร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ข้อ ๓.๒.๒ และ ข้อ ๓.๒.๓ ในฐานะรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาชีวะ ก่อนเสนอต่อองค์กรรัฐมนตรี หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ร่วมรับรองร่างเอกสารผลลัพธ์ดังกล่าว ในฐานะผู้นำอาชีวะยุโรป

๘.๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ให้ความเห็นชอบร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ข้อ ๓.๒.๔ ในฐานะรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาชีวะ ก่อนเสนอต่อองค์กรรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายให้ความเห็นชอบในฐานะรองนายกรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจอาชีวะ และให้ นายกรัฐมนตรี หรือผู้แทน ที่ได้รับมอบหมายให้การรับรองในฐานะผู้นำอาชีวะ ตามลำดับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิษัย นริพงษ์พันธุ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์